

ΥΠΟΓΕΙΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΝΗΘΗ ΣΠΗΛΑΙΟΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΓΛΥΦΑΔΑ ΔΥΡΟΥ

Από τους

Ι. ΜΠΑΣΙΑΚΟ και Σ. ΛΕΟΝΤΑΡΗ

ΣΥΝΟΨΗ

Στην περιοχή Δυρού Μάνης βρίσκεται η σημαντικότερη στην Ελλάδα ενότητα χερσαίων, λιμναίων και υποθαλάσσιων μορφών υπόγειου καρστ, ευρύτερα γνωστή σαν σπήλαιο «Γλυφάδα» ή «Βλυχάδα» Δυρού.

Διερευνάται και αποτιμάται ο ρόλος των ακόλουθων παραγόντων που είναι κυρίως υπεύθυνοι για τη σύνθετη υπόγεια μορφολογία : α) το επίπεδο βάσης του καρστ β) το καθεστώς ανύψωσης της χέρσου λόγω επίπτωσης της αιγιακής μικροπλάκας πάνω στην αφρικανική πλάκα, γ) ο τεταρτογενής ευστατισμός, δ) η ρηγματογόνος τεκτονική δράση, ε) το σεισμικό καθεστώς της περιοχής, στ) οι διαβρωτικές δραστηριότητες και οι στερεοπαροχές των υφάλμυρων υπόγειων ρευμάτων και ζ) τα πυκνά δίκτυα διακλάσεων του μητρικού ασβεστόλιθου.

Παρουσιάζεται, επίσης και ερμηνεύεται μια σειρά ασυνήθων σπηλαιοαποθεμάτων (πρωτογενώς κεκλιμένων σταλαγμιτών, δίσκων, κρεμάμενων πρηνών, κολωνών με διαμπερείς διατρήσεις).

Συσχετίζεται, τέλος, η υπόγεια γεωμορφολογία με τις απολιθωμένες ακτογραμμές της περιοχής και επιχειρείται η παλαιογεωγραφική ερμηνεία του τοπίου, από το Μ. Πλειστόκαινο και εντεύθεν, με τη βοήθεια δεδομένων από ραδιοχρονολογήσεις σπηλαιοαποθεμάτων και της παγκόσμιας καμπύλης ισοτόπων του οξυγόνου.

ABSTRACT

The cave «Glyfada» in S. Peloponnais hosts an underground complex of terrestrial, maritime and underwater caverns, which is the most extended and important in Greece.

The complicated underground morphology is studied by the examination of the role of the following factors involved : a) the karst-waters base level, b) the raising of the land caused from the collision of the Aegean microplate (overtthusted) with the African plate, c) the quaternary eustatic oscillations of the sea-level, d) the fault-generating tectonic activity, e) the seismic regime of the area, f) the erosional action of the sub-terrain streams, along with their detritic discharge and g) the thick network of joints occuring in the mother limestone.

Some uncommon speleothems are reported and explained; primary dipping stalagmites, disks, hanging flowstones, bored columns.

Evaluating the correlation of the cave morphology with the nearby fossil shores, the obtained datings and the universal $^{16}\text{O}/^{18}\text{O}$ saw-curve a paleogeographical reconstruction is given.

* Underground Morphology and uncommon Speleothems in the Cave Glyfada, Diros, S. Peloponnais.

** Basiakos I., EKEFE «Dimokritos», 153 10 Ag. Paraskevi, Athens.

*** Leodaris S., Sector of Geography-Climatology, University of Athens, 153 84 Zographou.